Bestuursdienst

gemeente Groningen

RAADSVOORSTEL:
2010-2011
Ons kenmerk: RO 11.2523383
Registratienummer : GR 11.
Ingekomen op :

Onderwerp: BORG-rapportage 2010 en voorstel BORG-niveaus voor 2011

Groningen, 10 MRT 2011

Aan de raad,

Sinds 2002 wordt het beheer van de openbare ruimte in Groningen uitgevoerd volgens de BORG-systematiek (Beheer Openbare Ruimte Groningen). Ieder jaar stelt uw raad daarbij de BORG-kwaliteitsdoelstellingen voor het onderhoud van de openbare ruimte vast. Vervolgens brengen wij jaarlijks de gerealiseerde kwaliteit in beeld om te beoordelen of het nodig is inzet of doelstellingen bij te stellen. In de afgelopen jaren heeft deze werkwijze in de aansturing van het onderhoud landelijk bij veel andere gemeenten navolging gekregen.
Voor het in beeld brengen van de gerealiseerde onderhoudskwaliteit wordt gebruik gemaakt van de zogenaamde BORG-schouw. Met de hulp van meer dan 100 inwoners worden alle facetten van de openbare ruimte beoordeeld, waarna deze worden vergeleken met de kwaliteitsprofielen die door uw raad zijn vastgesteld. De BORG-schouw is in de praktijk een zeer succesvolle vorm van burgerparticipatie bij het onderhoud van de stad. De groeiende betrokkenheid bij het onderhoud van de leefomgeving blijkt onder andere uit het nog jaarlijks toenemende aantal deelnemers aan de schouw. Op basis van de resultaten van de schouw worden accenten en prioriteiten in het onderhoud bepaald.

Ontwikkelingen in de samenleving kunnen soms aanleiding zijn om de aanpak van een bepaald aspect aan te passen. Zo wordt in 2011 wijksgewijs het hondenbeleid geïmplementeerd en wordt een speciale monitoring ontwikkeld om een beter beeld te krijgen van de hondenpoepoverlast en de effecten van de nieuwe aanpak. De eerste resultaten zullen wij in de BORG-rapportage over 2011 presenteren.

In de bijgevoegde rapportage vindt u de resultaten van de BORG-schouw in 2010, een vergelijking met de scores in de jaren daarvoor en een nadere analyse van de resultaten. Uit de schouwresultaten van de afgelopen jaren blijkt dat de onderhoudskwaliteit van 2001 (78%) tot 2006 (90%) geleidelijk omhoog is gegaan en in de jaren daarna licht is gedaald tot 88% in 2009. In 2010 is de score 89%. Het gaat hier om afgeronde getallen. Eigenlijk is het percentage gelijk gebleven. Daarmee zitten we dicht in de buurt van het streefpercentage van 90%, gebaseerd op het gegeven dat bij het cyclisch onderhoudsproces altijd ongeveer 10% van de openbare ruimte aan onderhoud toe zal zijn.

In 2010 wordt stadsbreed in 89% van de gevallen voldaan aan de gewenste kwaliteit. Daarmee is de totaalscore vrijwel gelijk aan die van 2008. Een uitsplitsing van het stedelijk gemiddelde in 2010 leidt tot de volgende scores per facet:

- groen: 88%
- meubilair: 92%
- oevers: 89%
- schoon: 88%
- verhardingen: 87%

Het gewogen gemiddelde van 89% is het resultaat van alle beoordelingen samen, waarbij onderdelen die veel voorkomen natuurlijk ook zwaarder meetellen in het totaal. Naast de schouwresultaten wordt ook nog een aantal andere indicatoren voor de onderhoudskwaliteit in beeld gebracht. Zo zijn voor de verhardingen de resultaten van de technische inspectie in het rapport opgenomen en worden voor het schoonhouden van de stad ook de scores van de professionele schouw gepresenteerd. In verband met seizoensfluctuaties in dit kort-cyclische werk wordt hiervoor 4 keer per jaar een meting gedaan. Uit deze laatste metingen blijkt een stabilisatie vanaf 2006.

Tenslotte wordt de ontwikkeling van de meldingen openbare ruimte gepresenteerd. Het aantal meldingen is ten opzichte van 2009 licht gestegen met 4%. De grootste stijging is te zien in de algemene meldingen; registratie ondergrondse containers en pasjes.

De schouwresultaten van 2010 zijn voor ons hulpmiddel om te bepalen waar en op welke (zwakkere) onderdelen binnen de onderhoudsprogrammering extra accenten nodig zijn. In 2011 willen we doorgaan met de extra aandacht voor de kwaliteit van het straat- en parkmeubilair. Verder willen we de burgerschouw van ecologisch beheerde gebieden verder verbeteren.
Voor de facetten beplanting en gras in de binnenstad werd tot nu toe nog een onderhoudsniveau van "zeer goed" nagestreefd. Voor alle overige facetten in de binnenstad geldt als maximale ambitie het niveau "goed". Door schaduwdruk van grote bomen (de belangrijkste groenelementen in de binnenstad) en intensieve betreding blijkt het in de praktijk niet mogelijk om het niveau "zeer goed" voor gras en beplanting te realiseren. Wij stellen dan ook voor om de ambitie voor gras en beplanting in de Binnenstad gelijk te stellen aan de overige facetten ("goed").

Financiën.
In de jaren tot 2007 is - met behulp van de inzet van extra middelen - de onderhoudskwaliteit geleidelijk gestegen naar het niveau dat door uw raad is vastgesteld. Voor het continueren van dit niveau wordt vanaf 2007 volstaan zonder inzet van extra middelen.
Vanaf 2007 is de onderhoudskwaliteit licht gedaald, eerst met 1% in 2007 en opnieuw 1% in 2009. In 2010 is de score nagenoeg gelijk gebleven.

In de periode 2011-2014 moet er op alle fronten flink bezuinigd worden. Op het structurele onderhoudsbudget wordt daarbij in 2011 een bedrag van € 640.000,-- bezuinigd. In 2012 komt daar € 615.000,-- bovenop. Deze bezuiniging bestaat uit:

- verruiging groen € 835.000,-- (2011: € 300.000,-- en 2012: € 535.000,--);
- flexibel budget € 80.000,-- (2012);
- Schoon, heel, veilig € 340.000,-- (2011).

Bovenop deze bezuinigingsmaatregel valt met ingang van 2011 ook een bedrag weg van 1,5 miljoen euro aan incidentele middelen uit het totale jaarlijkse onderhoudsbudget.

Om ondanks deze terugval van incidentele middelen de basis toch zoveel mogelijk op orde te houden, is er voor de jaren 2011 en 2012 een bedrag van 0,6 miljoen euro beschikbaar uit nieuw beleid. In 2013 en 2014 gaat het om een bedrag van 0,5 miljoen euro.

Per saldo zetten we in 2011 voor het onderhoud van de stad totaal 1,540 miljoen euro minder in.
In 2012 loopt dit op tot een bedrag van 2,155 miljoen euro.
De volgende BORG-rapportage(s) willen we gebruiken om te bepalen of we de kwaliteitsdoelstellingen kunnen waarmaken met dit lagere onderhoudsbudget.

In de begroting 2011 hebben wij aangegeven dat we onze stad leefbaar willen houden. Het onderhouden van de openbare ruimte en voorzieningen draagt daar aan bij. Met minder middelen willen we de kwaliteit zo lang mogelijk op het gewenste niveau houden. Dit betekent vooral inzet op kort-cyclisch onderhoud, zoals maaien, schoffelen, het verhelpen van kleine ongemakken. Kortom: datgene wat het eerst zichtbaar is. Voor het groot (lang-cyclisch) onderhoud is minder budget. Het gaat dan met name om de onderdelen civiele kunstwerken, wegen en groen. Voor het groot onderhoud zullen wij in beeld brengen wat de onderhoudsbehoefte in de komende jaren is. Wij verwachten u hierover na de zomer nader te kunnen informeren.

Gelet op het vorenstaande stellen wij u voor te besluiten:

I. de BORG-rapportage 2010 vast te stellen;
II. het gewenste BORG-kwaliteitsniveau voor 2011 voor het facet groen in de binnenstad vast te stellen op het niveau "goed";
III. het gewenste BORG-kwaliteitsniveau voor 2011 voor de overige facetten gelijk te laten aan dat van 2010.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

BIJLAGE

BORG-rapportage 2010

Samenvatting

Sinds 2002 wordt het beheer van de gemeentelijke openbare infrastructuur volgens de BORG-systematiek (Beheerplan Openbare Ruimte Groningen) uitgevoerd. Volgens een van tevoren vastgestelde kwaliteitsprofiel wordt de inzet in het onderhoud bepaald. Ieder jaar vindt een BORG-schouw plaats, waarbij voornamelijk burgers toetsen in hoeverre wordt voldaan aan dit kwaliteitsprofiel.

Uit de schouwresultaten van de afgelopen jaren blijkt dat de onderhoudskwaliteit van 2002 (78 %) tot 2006 (90 %) geleidelijk omhoog is gegaan en in de jaren daarna licht is gedaald tot 88 % in 2009. In 2010 is de score 89%. Het gaat hier om afgeronde getallen. Eigenlijk is het percentage gelijk gebleven.

Over het algemeen kunnen we tevreden zijn als 90% op of boven de gestelde ambitie scoort. Over de hele linie is de score met "89 % voldoet aan de BORG-norm" bijna gelijk aan die van vorig jaar en gelijk aan de jaren 2007 en 2008.
Een uitsplitsing van het stedelijk gemiddelde in 2010 leidt tot de volgende scores per facet:

- groen: 88%
- meubilair: 92%
- oevers: 89%
- schoon: 88%
- verhardingen: 87%

Voor groen, meubilair en verhardingen zien we een lichte stijging ten opzichte van de schouw in 2009. Oevers laten een stijging van 6% zien. Dit heeft waarschijnlijk te maken met de aanpak van de oeverbeschoeiingen in de gehele stad. Het facet schoon laat een lichte daling zien ten opzichte van 2009.
Ecologie (onderdeel van het facet groen) is in 2010 voor de tweede keer apart in de BORGschouw beoordeeld. De score van dit onderdeel is nog aan de lage kant. Bij de evaluatie werd duidelijk dat de schouwers voor een goede beoordeling van dit aspect betere informatie nodig hebben. Het gaat dan vooral om kaartmateriaal waarop duidelijk is aangegeven welke gebieden als ecologie moeten worden beoordeeld en een goede instructie over hoe ecologie beoordeeld moet worden.

Voor het schoonhouden van de stad worden naast de BORG-schouw ook de scores van de professionele inspectie gepresenteerd. Uit deze metingen blijkt een stabilisatie vanaf 2006.

In 2010 is wijksgewijs het hondenbeleid geïmplementeerd en een speciale monitoring ontwikkeld om een beter beeld te krijgen van de hondenpoepoverlast en de effecten van de nieuwe aanpak. De resultaten daarvan worden in de volgende BORG-rapportage apart aangegeven (vergelijk de professionele metingen voor schoon).

Het aantal meldingen is ten opzichte van 2009 licht gestegen met 4%. De grootste stijging is te zien in de algemene meldingen; registratie ondergrondse containers en pasjes.

Doelstellingen voor 2011
Op basis van de schouwresultaten zijn voor 2011 doelstellingen geformuleerd om de zwakkere onderdelen te verbeteren. Stadsbreed gaat het dan om:

- Verbeteren ecologische schouw (instructie en kaart van de gebieden waar ecologie beoordeeld moet worden);
- Continueren aandacht voor straat- en parkmeubilair;
- Continueren van de extra aanpak onkruidbestrijding op de verharding.

1. Inleiding

Sinds 2001 wordt het beheer van de gemeentelijke openbare infrastructuur volgens de BORG-systematiek (Beheerplan Openbare Ruimte Groningen) uitgevoerd. Volgens een van tevoren vastgesteld kwaliteitsprofiel wordt de inzet in het onderhoud bepaald. Ieder jaar vindt een BORG-schouw plaats, waarbij voornamelijk burgers toetsen in hoeverre wordt voldaan aan dit kwaliteitsprofiel. We organiseren burgerparticipatie door bij het opstellen van het onderhoudsprogramma de bewonersorganisaties te betrekken. De BORG-schouw vormt een belangrijke aanvulling in het realiseren van burgerparticipatie bij het onderhoud van de stad. In 2010 hebben iets meer dan honderd Stadjers meegedaan aan deze schouw. Uit de schouwresultaten over meerdere jaren worden de ontwikkelingen in de onderhoudskwaliteit zichtbaar. Wij rapporteren jaarlijks over de stand van zaken in het beheer en onderhoud van de stad. We doen daarbij verslag over de gerealiseerde kwaliteit en we stellen het kwaliteitsprofiel en doelen voor het volgende jaar voor.

Uit de schouwresultaten van de afgelopen jaren blijkt dat de onderhoudskwaliteit van 2001 (78 %) tot 2006 (90 %) geleidelijk omhoog is gegaan en in de jaren daarna licht is gedaald tot 88 % in 2009. In 2010 is de score 89%. Het gaat hier om afgeronde getallen. Eigenlijk is het percentage gelijk gebleven.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 gaan we eerst kort in op de BORG-systematiek. Een uitgebreide beschrijving van de systematiek is opgenomen in bijlage 1. In hoofdstuk 3 presenteren wij de resultaten van de BORG-schouw 2010 en de analyse ervan. In hoofdstuk 4 beschrijven we de aantallen klachten/meldingen over de openbare ruimte. We sluiten in hoofdstuk 5 af met de doelstellingen en het vast te stellen kwaliteitsniveau voor 2011.

2. BORG

BORG is een systematiek waarmee voor beheer een effectieve inzet van middelen wordt gewaarborgd. Hiervoor zijn de gewenste kwaliteitsniveaus (zeer goed, goed, voldoende en matig) vastgesteld. Hierna wordt een korte beschrijving van de systematiek gegeven. In bijlage 1 is een uitgebreide beschrijving opgenomen.

De kenmerken van BORG zijn:

- *kwaliteitsprofiel*, vastgesteld door de gemeenteraad (bijlage 2). In het kwaliteitsprofiel wordt onderscheid gemaakt in de facetten van de openbare ruimte (rijwegen, beplanting enz.) en de functie van het gebied (woonwijk, bedrijventerrein enz.) waarin die onderdelen zich bevinden;
- *de BORGschouw* die de werkelijkheid toetst aan het afgesproken kwaliteitsniveau. Deze schouw vindt plaats rond juni en wordt grotendeels uitgevoerd door burgers. Daarnaast worden voor het facet schoon ook nog professionele kwartaalmetingen uitgevoerd. Alleen afgaan op de jaarlijkse BORG-schouw zou voor dit facet namelijk een te eenzijdig beeld van de kwaliteit opleveren. In deze rapportage informeren wij u over de resultaten van de BORG-schouw én de kwartaalmetingen voor het facet schoon;
- *het programma stadsbeheer* met daarin de onderhoudsprojecten die het komende jaar zullen worden uitgevoerd.

3. Beoordeling kwaliteit van het onderhoud in 2010

Ieder jaar wordt beoordeeld of de gewenste kwaliteit van het onderhoud, zoals vastgelegd door de raad, wordt gehaald. Dit wordt op 3 manieren in beeld gebracht.

1. Technische inspecties door specialisten op het gebied van wegen, bomen en speelplekken;
2. Jaarlijks 4 professionele metingen van het facet schoon;
   Vanwege seizoensinvloeden keuze voor een kwartaalmeting op 140 locaties in de stad;
3. Een BORG-schouw voor alle heel- en schoonfacetten in de openbare ruimte in de periode mei tot en met juli.
   In deze schouw wordt getoetst of de vastgestelde kwaliteitsdoelen op de verschillende facetten daadwerkelijk zijn gehaald.

Bewonersparticipatie

Ook in 2010 werd de BORG-schouw grotendeels uitgevoerd door burgers. Van de 124 schouwers waren 104 burgers van onze stad. De BORG-schouw is een belangrijk middel voor het realiseren van bewonersparticipatie in het beheer van de stad. Door dit bewonersoordeel ontstaat inzicht in de kwaliteit van de openbare ruimte.
Op basis van de trends daarin worden accenten en prioriteiten in het onderhoud bepaald. Daarnaast wordt met de algemene tendensen uit deze bewonersschouw bepaald of we de beoogde kwaliteit realiseren. Grotere afwijkingen kunnen aanleiding zijn om bij te sturen in de inzet van gemeentelijke middelen in het onderhoud.

Bijzonderheden - Ecologie

In 2005 is besloten om ook de ecologische gebieden onder te brengen in de Borgsystematiek. Ecologie neemt immers een steeds belangrijker plaats in in het beheer. Vanaf 2009 wordt bij de BORG-schouw ook dit facet meegenomen.
Wij ervaren dat 'kwaliteit' in ecologie iets heel anders inhoudt dan bij de andere facetten. Daarmee is de beoordeling van ecologie een beetje een 'vreemde eend in de bijt' in de BORG-schouw. Gaat het bij de andere facetten over netheid en verzorging, bij ecologie gaat het veel meer om de verscheidenheid van planten en dieren die in een bepaald gebied voorkomen. Dat maakt het lastig om deze kwaliteit door burgers te laten beoordelen. De burgers schouwen met name op het beeld: is de locatie schoon en netjes.

Voor de ontwikkeling van de totale ecologische kwaliteit is een professionele monitoring opgezet, waarbij eens in de 5 jaar (ecologische kwaliteit ontwikkelt zich langzaam) door specialisten wordt beoordeeld hoe de verschillende biotopen zich ontwikkelen in relatie tot de gewenste doelsoorten in de verschillende gebieden. Deze monitoring is in 2007 gestart.

In 2011 willen we de wijze van schouwen van ecologie in de BORG-systematiek verbeteren.

3.1 Behaalde resultaten.

In onderstaande tabel is weergegeven hoe de verschillende facetten en de onderdelen daarvan in 2010 hebben gescoord. Van ieder facet is aangegeven welk deel voldeed aan de gestelde kwaliteitsdoelen. Ter vergelijking zijn tussen haakjes de scores uit 2009 vermeld.

FACET/ onderdeel	% voldoet aan de kwaliteitsambitie	
	2010	(2009)
TOTALE STAD (gewogen gemiddelde) (exclusief ecologie)	**89**	**(88)**
Verharding (gewogen gemiddelde)	**87**	**(86)**
Rijbaan	*88*	*(90)*
Trottoir	*85*	*(84)*
Fietspad	*84*	*(83)*
Wegmarkering	*87*	*(85)*
Groen (gewogen gemiddelde)	**88**	**(87)**
Beplanting	*85*	*(84)*
Gras	*86*	*(85)*
Bomen	*94*	*(92)*
Meubilair (gewogen gemiddelde)	**92**	**(90)**
Speelvoorzieningen	*91*	*(88)*
Wijkobjecten	*88*	*(90)*
Verlichting	*96*	*(95)*
Straatmeubilair	*86*	*(79)*
Bebording	*92*	*(90)*
Oever (gewogen gemiddelde)	**89**	**(83)**
Zware oeverbescherming	*86*	*(78)*
Oever	*90*	*(84)*
Schoon (gewogen gemiddelde)	**88**	**(89)**
Onkruid in verharding	*82*	*(79)*
Zwerfvuil op verharding	*92*	*(91)*
Zwerfvuil in groen	*89*	*(90)*
Drijfvuil	*87*	*(87)*
Graffiti	*93*	*(94)*
Hondenpoep	*94*	*(94)*
Ecologie (gewogen gemiddelde) (onderdeel van het facet groen)	*80*	*(80)*
Natuurlijk gras	*82*	*(84)*
Natuurlijke beplanting	*77*	*(75)*
Natuurlijk spelen	*70*	*(78)*
Natuurlijke oevers	*91*	*(80)*

In het algemeen kunnen we tevreden zijn als 90 % op of boven de gestelde kwaliteitsambitie scoort. Omdat onderhoud een cyclisch proces is, zullen er altijd onderdelen zijn die niet voldoen en die in een volgende onderhoudsronde aan de beurt komen. Het gaat daarbij om ongeveer 10% van de onderdelen. Over de hele linie is de score met "89 % voldoet aan de BORG-norm" bijna gelijk aan die van vorig jaar en gelijk aan de jaren 2007 en 2008.

3.2 Schouwresultaten per facet.

Op basis van de schouwresultaten van 2009 zijn voor 2010 doelstellingen geformuleerd om de zwakkere onderdelen te verbeteren. Stadsbreed gaat het om:

- Continueren van de verhoogde inzet op hoofdstructuren (vooral gras en trottoirs);
- Continueren van de onderhoudsinzet in het programma "asfaltering fietspaden";
- Verdere uitwerking ecologische schouw (instructie en aanduiding gebieden);
- Extra aandacht voor straat- en parkmeubilair;
- Continueren van de aanpak van zware beschoeiingen;
- Continueren van de extra aanpak onkruidbestrijding op de verharding.

Uit de schouwresultaten van 2010 blijkt in hoeverre we deze doelstellingen hebben gehaald.

Algemeen

Voor een deel van de structuurelementen (hoofdstructuren, binnenstad) hebben we als kwaliteitsambitie het niveau 'goed' gedefinieerd. Uit de schouw van 2010 blijkt dat deze hoge ambitie in veel gevallen met name op de hoofdstructuren nog steeds niet wordt gerealiseerd. Op de hoofdstructuren voldoen we in 75 % van de gevallen aan het gewenste niveau. Dit is een stijging van 10% ten opzichte van 2009.

Verharding voldoet in 87 % van de waarnemingen aan de gewenste kwaliteit en is daarmee ten opzichte van 2009 met 1 % gestegen.
De stijging doet zich voor in alle onderdelen van dit facet met uitzondering van de rijbanen. Deze laatste zijn 2 % gedaald en voldoen niet meer aan de 90 % norm. Fietspaden en trottoirs blijven daarbij achter met respectievelijk 84 en 85 %. De score op fietspaden valt lager uit dan wij hadden verwacht omdat deze door asfaltering in het algemeen een stuk zijn verbeterd. Verbetering van de score van trottoirs is vooral gezocht in de hoofdstructuren. Onze inzet om meer plaatselijke reparaties uit te voeren heeft zich ook in 2010 niet vertaald in een hogere score. Nadere analyse van de cijfers leert dat het om kleinere stukken gaat, die slecht zijn. In het algemeen geldt dat met deze score op verharding de verlaging in vorige jaren is omgezet in een lichte stijging.

Naast de burgerschouw wordt op een aantal aspecten ook een professionele inspectie gedaan. De inspectie van verhardingen leidt tot cijfers die goed zijn te vergelijken met de BORGschouw. Om de kwaliteitsontwikkeling goed in beeld te houden, presenteren wij hier ook de resultaten van de visuele inspectie in 2010. Het gaat hier om de score "voldoende", onderscheiden naar asfalt en elementenverharding (tegels, klinkers).

Resultaten professionele inspectie verhardingen 2010

	Asfalt	Elementen
	% voldoende of hoger	% voldoende of hoger
Rijbanen	96	83
Fietspaden	94	93
Trottoirs	89	88
Totaal	96 (gewogen gemiddelde)	87 (gewogen gemiddelde)

Over het geheel genomen is de kwaliteit van het asfalt in het afgelopen jaar terug gelopen. Dit is vooral te wijten aan de winter van 2009-2010 waarin vooral in het asfalt veel schade is ontstaan die nog niet volledig hersteld was toen de inspectie werd uitgevoerd.

De kwaliteit van de elementen verharding is het afgelopen jaar toegenomen vooral de trottoirs komen er wat beter uit maar het gewenste percentage (90%) voldoende of hoger wordt nog niet gehaald (87%)
Oorzaak van de kwaliteitverbetering is het toegenomen aandeel kleinschalig onderhoud in de programma's van de afgelopen 2 jaar. We zullen in het komende jaar de ingezette lijn verder doorzetten en het kleinschalig onderhoud een wezenlijk deel laten uitmaken van het onderhoudsprogramma verhardingen, het doel is om minimaal 20% van het beschikbare budget te besteden aan kleinschalig onderhoud.

De score voor *groen* is met 1 % gestegen naar 88 %. Deze stijging wordt veroorzaakt door een hogere score op alle facetten. De kwaliteit van bomen blijft met 94% ruim boven de BORG-doelstelling van 90 %.

Beplanting en gras in de binnenstad zijn de enige facetten waar nog de ambitie 'zeer goed' werd nagestreefd. Voor alle overige facetten in de binnenstad wordt kwaliteitsdoel 'goed' aangehouden. Door de grote schaduwdruk en intensieve betreding werd het niveau 'zeer goed' van het binnenstadse groen echter niet gerealiseerd.
In 2008 is daarom gestart met een proefsgewijze inzet van extra maatregelen op de singels. Uit deze (driejarige) proef is gebleken dat het niveau 'zeer goed' in de praktijk, ondanks een langdurige en intensieve extra inzet niet te realiseren is. Verder is ook een gedeelte van het gazon Martinikerkhof door enorme schaduwdruk en betreding nagenoeg niet te verbeteren. Het BORG-niveau 'zeer goed' zal gezien de problematiek op deze locaties in de praktijk niet haalbaar zijn. Om die reden stellen wij voor om het kwaliteitsniveau voor groen in de binnenstad naar het niveau 'goed' bij te stellen en daarmee gelijk te stellen aan de andere facetten in de binnenstad.

In 2010 is voor de tweede keer het *ecologische* groen beoordeeld. Het gaat daarbij om de onderdelen: natuurlijk gras, natuurlijke beplanting, natuurlijk spelen en natuurlijke oevers. In de schouw van 2010 is dit voor de tweede keer apart beoordeeld. Afgelopen jaar is – in tegenstelling tot 2009 – bij de schouwinstructie in het voorjaar geen speciale aandacht geschonken aan dit onderdeel.
Het stedelijk gemiddelde komt uit op 80%. Uit de evaluatie met de schouwers bleek dat op de beschikbare tekeningen niet goed is aangegeven welke gebieden ecologisch moeten worden beoordeeld. Verder merken we bij schouwers ook dit jaar onduidelijkheid over het beeld waaraan het ecologische groen moet voldoen. Dit is en blijft lastig, omdat de schouw met name is gericht op de mate van netheid en niet gericht is op de beoordeling van ecologische waarden. Ook zegt deze schouw niets over ecologie, daarvoor is een andere monitoring nodig. In 2011 willen we de wijze van schouwen van ecologie verbeteren. We komen hier bij de BORG-rapportage over 2011 op terug.

De score voor *meubilair* is met 2% gestegen. Vooral het straatmeubilair is met 7% flink gestegen. Deze kwaliteitsimpuls schrijven wij aan een verbeterde aanpak toe. De speelvoorzieningen laten dit jaar een stijging van 3% zien. Het facet wijkobjecten laat een lichte daling zien.

Bij *oevers* is een aanzienlijke verbetering zichtbaar. De score stijgt van 83% in 2009 naar 89% in 2010. De stijging wordt veroorzaakt door zowel de zware als de lichte oever-beschoeiingen. De aanpak van de achterstanden bij de kademuren en zware beschoeiingen lijkt, naast de aanpak van een aantal vijvers, effect te hebben op de algehele kwaliteit.

Bij *schoon* voldoet ongeveer 88% en is sprake van een lichte daling (-1%) ten opzichte van 2009. De bewoners beoordelen de schoonaspecten drijfvuil (87%), onkruiden in de verharding (82%) en zwerfvuil in het groen (89%) gemiddeld onder de ambitie. De trend van de afgelopen jaren laat zien dat de resultaten al langer onder druk staan.
De onkruiden in de verharding blijken, ondanks een stijging in de beoordeling van 3%, zowel in de BORG-schouw als in de professionele schouw het meest kritische en bepalende aspect in het groeiseizoen te zijn.
Ongeveer driekwart van de schouwmetingen op de structuurelementen met als ambitieniveau 'goed' (binnenstad, hoofdstructuur en winkelcentra) voldoen. In die gevallen dat de schouwmetingen niet voldoen blijkt de kwaliteit nagenoeg altijd 'voldoende' te zijn.

De gunstige score op het onderwerp hondenpoep lijkt in strijd te zijn met het feit dat dit één van de grootste ergernissen van burgers is. Hierbij moet worden opgemerkt dat het schouwen vanaf de verharding plaatsvindt en hondenpoep op bijvoorbeeld speelveldjes vaak niet zal worden opgemerkt. Bij het ontwikkelen van nieuw hondenbeleid in 2010 is gebleken dat een objectieve meetmethode nodig is om beter inzicht te krijgen in de overlast van hondenpoep. Er wordt onder meer 10 keer per jaar gericht gemeten in de Korrewegwijk, De Hoogte en de Oosterparkwijk. De resultaten na invoering van het nieuwe hondenbeleid laten zien dat de hoeveelheid hondenpoep licht afneemt. Vooral de resultaten van hondenpoep op gazon laten duidelijk een verbetering zien. In de proefwijken is duidelijk zichtbaar dat de gebieden waar een opruimplicht geldt, schoner zijn dan de uitren- en uitlaatgebieden. We zullen in de BORG-rapportage over 2011 de resultaten bespreken van de nieuwe manier van hondenpoepmeting. Dit vormt dan een aanvulling op de resultaten uit de BORG-schouw, vergelijkbaar met de kwartaalmetingen voor het facet schoon.

Meerjarige ontwikkeling van de kwaliteit per facet

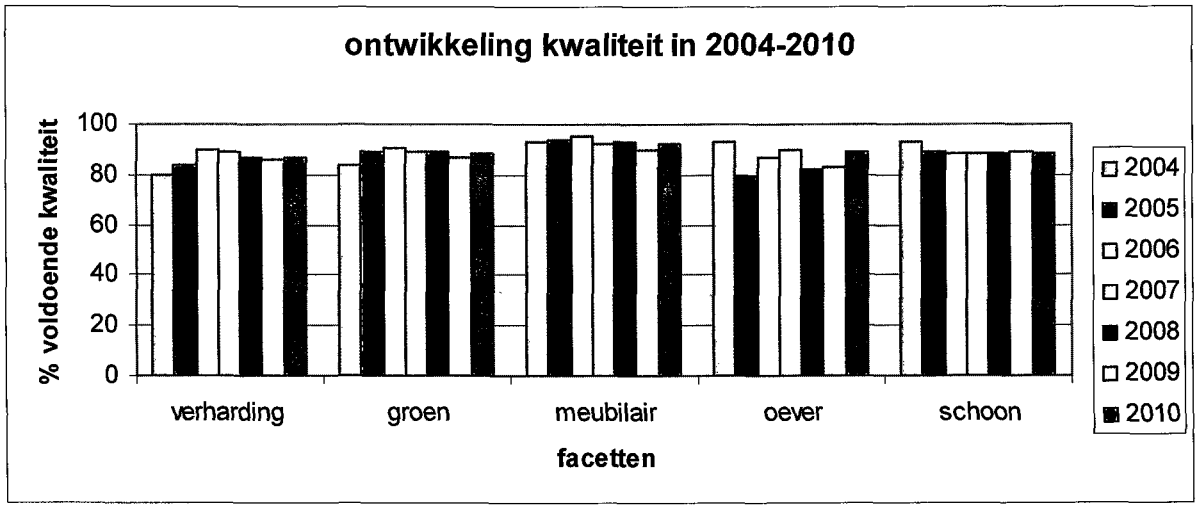

In bovenstaande grafiek is weergegeven hoe de resultaten van alle facetten zich in de loop van de afgelopen 7 jaar hebben ontwikkeld.

3.4 Schouwresultaten per stadsdeel.

Hieronder wordt per stadsdeel ingegaan op de resultaten van de BORG-schouw. We gaan voor ieder stadsdeel in op de 'grote/belangrijke' facetten verharding en groen. Daarnaast gaan we in op de bijzonderheden per stadsdeel. Met de term 'gewenste niveau' bedoelen we dat de score 90% of meer is van het vastgestelde kwaliteitsniveau voor het betreffende facet.

3.4.1 Binnenstad *Score: 84%*

De totaalscore is in 2010 gelijk gebleven aan vorig jaar en lager dan in voorgaande jaren. Voor een aantal facetten is er een verklaring te vinden. Zo zijn er in de binnenstad de nodige projecten geweest in 2010 waarbij de bestrating open is geweest. Op tal van plekken (Vismarkt/Guldenstraat e.o.) is langdurig sprake geweest van onderhoud door langlopende projecten als riolering en herstratingsprojecten. Door deze projecten wordt de score negatief beïnvloed. Naast deze projecten is in de binnenstad begonnen met de aanpak van de Oostwand aan de Oostzijde van de Grote Markt. Regelmatig worden proefstroken opengebroken en weer tijdelijk herstraat. Ook deze zaken beïnvloeden de score.

Voor het groen, met name voor de gazons aan de singels is ook een verklaring te geven voor de lagere score. Zoals in paragraaf 3.3. vermeld, is het halen van de hoge ambitie in de praktijk vrijwel onmogelijk. Bomen vormen de belangrijkste groenelementen in de Binnenstad, en scoren boven het gewenste niveau.

Op het meubilair scoort de Binnenstad het gewenste niveau. De score voor het straatmeubilair is behoorlijk gestegen vergeleken met het jaar daarvoor. Die stijging is vooral het resultaat van het regelmatig schoonmaken (en houden) van bijvoorbeeld de banken in de binnenstad. Uit andere onderzoeken (Thermometer Binnenstad) is in de afgelopen jaren naar voren gekomen dat bezoekers, bewoners, maar ook ondernemers behoefte hebben aan bankjes in de stad. Het spreekt voor zich dat deze banken op niveau 'goed' onderhouden moeten worden.

De scores voor schoon zijn voor het merendeel omhoog gegaan. De score voor graffiti en zwerfvuil in het groen is omlaag gegaan. Terwijl de score voor zwerfvuil op verharding is gestegen. De algemene lijn door de jaren heen is dat de binnenstad voor het facet schoon rond de ambitie 'goed' scoort.

3.4.2 Oude wijken *Score: 90%*

De gemiddelde score in Oude Wijken voor 2010 is hetzelfde als in 2009 en voldoet daarmee voor het hele stadsdeel aan de Borg-ambitie. Groen scoort het gewenste niveau, dit is te danken aan het feit dat beplanting en bomen continu de aandacht hebben.

Het meubilair scoort net als vorig jaar boven het gewenste niveau. Ook toen brachten de onderdelen bebording en straatmeubilair de score naar beneden. Hier is nu een stijgende lijn in waar te nemen.

Bij het facet schoon valt op dat het onderdeel onkruid op verharding laag scoort. De onderdelen zwerfvuil in groen en op verharding blijven een punt van aandacht.

De score op verharding laat een daling zien ten opzichte van vorig jaar. Ook dit onderdeel heeft continu de aandacht. In ons Programma Stadsbeheer 2011 is voor een groot deel herstraatwerkzaamheden rijbanen en trottoirs opgenomen. Deze lijn zal ook in 2012 worden voortgezet. Ondanks alle bouwactiviteiten en de vele andere werkzaamheden (vervanging waterleiding/gasleidingen en riolering) toch een goede score voor het stadsdeel Oude Wijken.

3.4.3 Zuid *Score: 89%*

De score in dit stadsdeel is met 1% gestegen ten opzichte van 2009. De score voor groen is de hoogste score van de stad. Vooral de bomen en het gras scoren erg hoog.

De verhardingen scoren precies het gemiddelde van de stad. De fietspaden blijven echter nog achter, vooral in de hoofdstructuren. Dit verbaast ons omdat er in de afgelopen tijd veel fietspaden zijn geasfalteerd en deze dus in onze eigen inspecties wel goed uit de bus komen. Het blijkt hier met name om zogenaamd 'kleiner leed' te gaan, dat wil zeggen dat bepaalde stukken slecht zijn. Opvallend is dat de trottoirs in de woonwijken prima scoren, terwijl de trottoirs in de hoofdstructuren kwalitatief onder de maat zijn. De hoofdstructuren krijgen voor volgend jaar extra aandacht (regulier onderhoud).

Door bij projecten onderhoudswerk mee te nemen, hopen we op het gebied van verharding en groen de kwaliteit voor de komende jaren op een goed en gelijkmatig niveau te krijgen.

Wij zijn nog niet tevreden over de score op oevers, hoewel deze nog wel duidelijk boven de score van 2007 ligt. De lage score kan te maken hebben met het aanleggen van natuurlijke oevers, die zien er over het algemeen minder netjes uit dat een strak aangelegde walkant en worden daarom lager beoordeeld. De score voor de zware oeverbeschoeiingen is gedaald.

De score voor schoon ligt onder het gewenste niveau. Dit wordt vooral veroorzaakt door lage scores op de onderdelen zwerfvuil en onkruid op verhardingen.

3.4.4. Noordwest (incl. Hoogkerk). *Score: 92%*

De gemiddelde score in Noordwest is na een aantal jaren van daling in 2010 gestegen.
Op bijna alle facetten is de score in Noordwest hoger dan het stedelijk gemiddelde. De laagste score geldt voor verharding en die komt overeen met het stedelijk gemiddelde. Ten opzichte van vorig jaar is de kwaliteit van de verharding licht gestegen. Dit komt vooral door de fietspaden, deze scoren hoger dan 2009. De rijbanen en de trottoirs scoren lager dan in 2009.

De categorie verhardingen laat een kleine afwijking naar beneden zien. Daarom is in 2011 het herstraten van trottoirs een belangrijk onderdeel van het programma: ruim driekwart van alle grootonderhoudsacties betreft het herstraten van trottoirs (kleine ingrepen bij speelvoorzieningen en riolering niet meegerekend).

3.4.5 Noorddijk. *Score: 86%*

De totaalscore in Noorddijk is gedaald met 2%. Groen, oevers en verhardingen zijn licht gestegen en meubilair, schoon en ecologie zijn licht gedaald. De scores op groen en ecologie blijven de laagste van de stad. Het valt op dat van de punten waarop laag is gescoord er een aantal zijn die regelmatig in de meldingen terugkomen, in hoofdzaak uit Beijum. Het is daarom verklaarbaar dat de lage gemiddelden vooral worden bepaald door scores uit die wijk.

De score op ecologie is erg laag. Dit komt niet overeen met de meldingen. De oorzaak van de lage score is niet goed te geven. Ecologie is een nieuw fenomeen in de schouw. Zoals eerder gezegd is het voor burgers lastig om de juiste kwaliteit te beoordelen. Het moet, hoewel dat misschien tegenstrijdig klinkt, er verzorgd uitzien. Zo behoort het gebied vrij te zijn van vuil en moet het onderhoud gericht zijn op het vergroten van de belevingswaarde.

De score op zware oevers is laag. Dit wordt in hoofdzaak bepaald door oevers van de vijvers in Lewenborg en is herkenbaar. De score bij oevers stijgt licht ten opzichte van 2009. Er is een stijging te zien bij de score voor de (lichte) oevers, maar een daling bij de zware oevers van boven het ambitieniveau tot ver daaronder.

Het facet schoon laat ten opzichte van 2009 een lichte daling zien. Met name de onkruid op de verharding scoort onder het gewenste niveau.

Het straatmeubilair en de wijkobjecten scoren laag. De score voor de speelvoorzieningen stijgt dusdanig, dat deze boven het gewenste niveau uitkomt.

3.5 Kwartaalmetingen Schoonaspect.

In tegenstelling tot de overige facetten is schoonmaken een kortcyclische klus, waarbij de kwaliteit door de seizoenen (sterk) kan variëren. Om die reden is het nodig om dit kortcyclische werk vaker te schouwen. Dit gebeurt op basis van steekproeven 4 keer per jaar waardoor rekening wordt gehouden met de seizoensinvloeden. Dit laatste is voor het facet schoon een belangrijke toegevoegde waarde, zodat we beide schouwsystematieken naast elkaar blijven gebruiken. In onderstaande grafieken is de kwartaalinformatie uit de professionele schouw en de burgerschouw weergegeven.

3.5.1. Onkruiden in de verharding.

De schouwresultaten op hoofdlijnen zijn weergegeven in onderstaande grafiek.

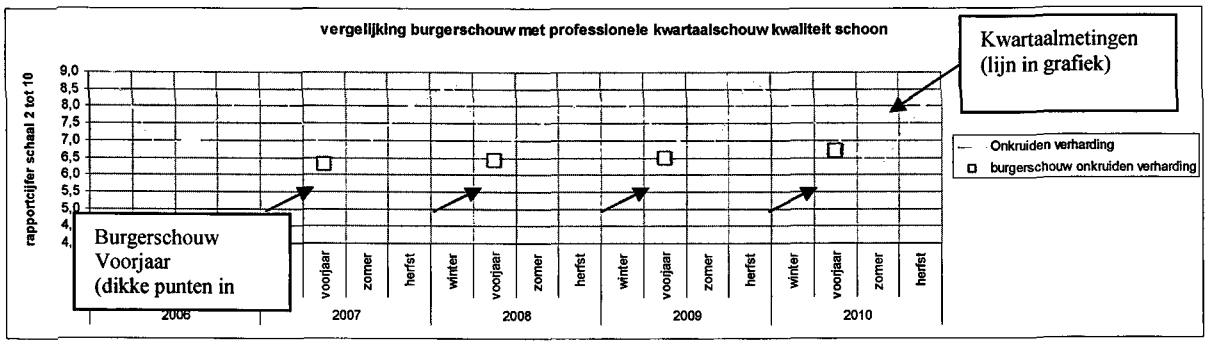

In de grafiek over onkruiden in de verharding is zichtbaar dat de burgers bij de beoordeling de kwaliteit iets lager waarderen dan de professionele schouwers (Oranjewoud/opzichters MD). De kwaliteit op stedelijk niveau fluctueert door het jaar heen tussen de 6 - 8. De trend over de afgelopen jaren is redelijk stabiel. In 2010 is het effect van nat en warm in de zomermeting goed zichtbaar in de lagere kwaliteit op dat moment.

3.5.2. Zwerfafval grijs en groen

De schouwresultaten op hoofdlijnen zijn weergegeven in onderstaande grafiek.

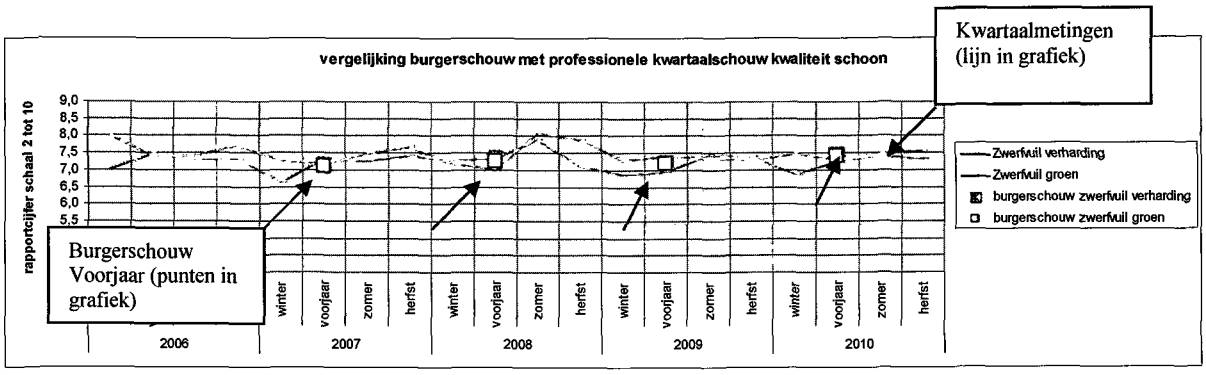

In de grafiek over zwerfafval op de verharding en in het groen is zichtbaar dat de burgers bij de beoordeling van de technische kwaliteit deze nagenoeg gelijk beleven aan die van de professionele schouwers. Dit jaar is de pilot grijs en groen (regie en aansturing van zwerfafval grijs en groen door de opzichter MD) uitgebreid naar het stadsdeel Noordoost en de Binnenstad. Over de voortgang daarvan wordt u apart geïnformeerd. De kwaliteitslijnen zitten in dezelfde range (7 – 7,5) en de trend op stedelijk niveau is over de afgelopen jaren stabiel.

3.5.3. Graffiti en beplakking

De schouwresultaten op hoofdlijnen zijn weergegeven in onderstaande grafiek.

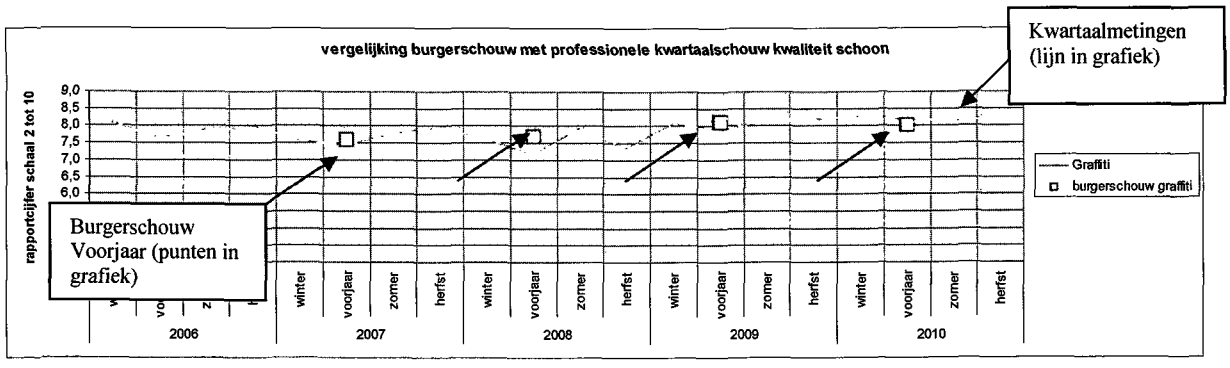

In de grafiek over graffiti en wildplakken is zichtbaar dat de burgers bij de beoordeling van de technische kwaliteit deze nagenoeg gelijk beleven aan die van de professionele schouwers. De gemeente heeft over de volle breedte van bekladding door graffiti en wildplakken geen integraal beleid op het schoonmaken: ieder draagt zorg voor het schoonhouden van 'de eigen spullen'. De Milieudienst treedt proactief op bij racistische en/of aanstootgevende uitingen. De trend is redelijk stabiel en de kwaliteit op stedelijk niveau tussen de 7,5 – 8,0.

4. Meldingen openbare ruimte

Meldingen van bewoners en bedrijven zijn een belangrijk hulpmiddel om op de hoogte te zijn van gebreken in de openbare ruimte en zo de noodzakelijke reparaties te kunnen uitvoeren. In een stad met 189.000 inwoners kunnen wij immers onmogelijk alles zelf voortdurend in de gaten houden.

Het Loket Beheer en Verkeer vormt een belangrijke schakel tussen de stadjers en de gemeente op het terrein van de leefomgeving. Doel van het loket is de burgers een gemakkelijke, logische en transparante ingang te geven. En dat op een klantgerichte manier. Dit houdt in dat burgers zo veel mogelijk direct te horen krijgen wat er met hun vraag en/of melding gebeurt en wanneer dat gebeurt. Via de digitale meldingenkaart op de website van de Gemeente Groningen kunnen burgers digitaal meldingen doen en zien welke meldingen er in zijn of haar wijk open staan.

In onderstaande tabellen en grafieken wordt de algemene ontwikkeling van het aantal en de soort meldingen door de jaren heen in beeld gebracht.

Ten aanzien van de interpretatie van de gegevens is het belangrijk in ogenschouw te nemen dat er geen één op één relatie is tussen de onderhoudstoestand van de stad en de door burgers gedane meldingen. Het aantal meldingen kan echter wel een indicatie geven.

Er zijn een aantal categorieën waarvan door burgers wel meldingen worden gedaan, maar die niet aansluiten bij de BORG-systematiek. Dat is bijvoorbeeld het geval bij de onderwerpen afvalstromen, ondergrondse containerpasjes en parkeren. In 2011 willen wij gaan evalueren welke gegevens echt relevant zijn voor de BORG-rapportage en welke gegevens niet. Daarmee willen we proberen dieper in te gaan op het aantal meldingen en de staat van onderhoud van de stad. Wij komen hier op terug in de BORG-rapportage over 2011.

Onderstaande tabel laat het totale aantal meldingen zien voor de gehele stad per stadsdeel per jaar. In 2010 zijn er totaal 24.945 meldingen geregistreerd. Ten opzichte van 2009 is dit een lichte stijging van 4%. De grootste stijging is te zien in de meldingen voor Algemeen (registratie ondergrondse containers en pasjes). Er is een daling te zien in stadsdeel Noordwest.

4.1 Tabel: 'Historie van het aantal meldingen per stadsdeel'

Stadsdeel	2008	2009	2010	% t.o.v. 2009
Binnenstad	4.543	3.881	4.030	4%
Oude Wijken	3.595	2.678	2.731	2%
Noorddijk	3.652	3.793	3.779	0%
Noordwest	2.850	2.550	2.430	-5%
Zuid	6.486	5.647	5.808	3%
Algemeen	1.974	5.490	6.167	12%
Totaal	**23.100**	**24.039**	**24.945**	**4%**

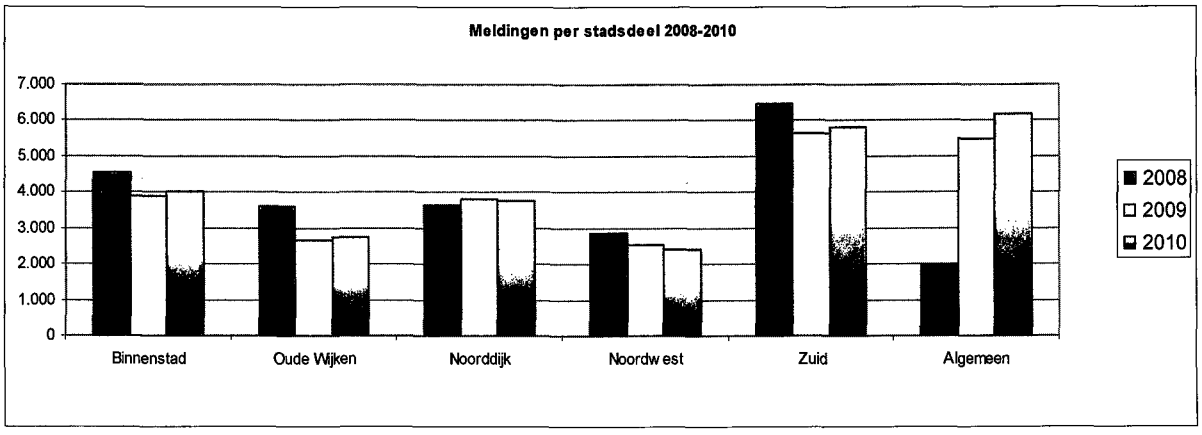

4.2 *Figuur: 'Percentage meldingen 2010 naar stadsdeel"*

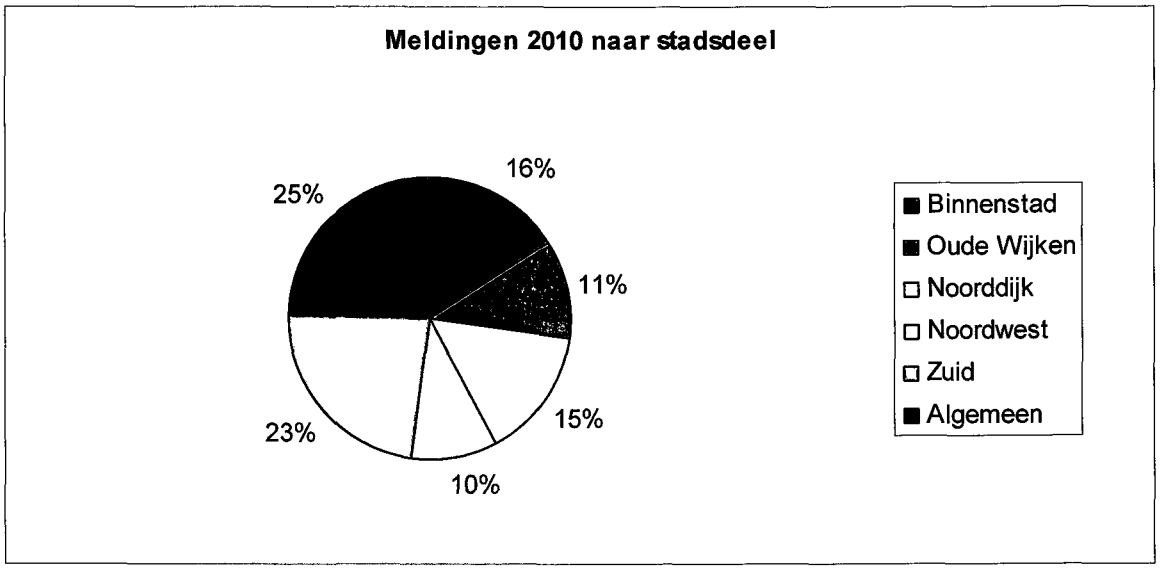

Meldingen Algemeen en stadsdeel Zuid ontvangen met respectievelijk 25% en 23% het merendeel van de meldingen.

4.3 Tabel: 'Aard van de meldingen'

	2008	2009	2010	% t.o.v. 2009
Bomen	513	545	674	24%
Bruggen, viaducten en water	85	72	89	24%
Diversen	875	795	989	24%
Groen	880	1.039	1.252	21%
Huisvuil en afval	6.661	6.390	5.718	-11%
Ondergrondse container pasjes	7.364	7.926	8.235	4%
Openbare afvalstromen	1.440	1.748	1.780	2%
Parkeren	361	397	250	-37%
Riolering	462	442	525	19%
Speelplekken en toestellen	189	192	170	-11%
Straatverlichting/verkeerslichten	1.845	1.820	2.041	12%
Verkeer & Vervoer	180	309	466	51%
Verkeersvoorzieningen	177	182	376	107%
Wegen	2.068	2.182	2.380	9%
Totaal	**23.100**	**24.039**	**24.945**	4%

Enkele opmerkingen over de meldingen

Bomen
Het aantal meldingen over bomen is gestegen. De verschillende stormen met zware windstoten van afgelopen herfst hebben geleid tot veel afgebroken takken en scheve bomen. Verder betreft het hier meldingen over dode bomen en grote takken die overlast geven.

Diversen
Het aantal meldingen onder de categorie diversen is gestegen. Hierbij gaat het om meldingen en vragen van meer algemene aard die via email en het eloket zijn binnengekomen en via Magic worden gerouteerd. Tevens zijn er een aantal nieuwe subcategorieën toegevoegd die leiden tot de stijging, zoals meldingen over abri's en oud- en nieuw schade.

Groen en recreatievoorzieningen
Het aantal meldingen groen en recreatievoorzieningen is licht gestegen. Deze stijging is voornamelijk waarneembaar in de stadsdelen Zuid en Noorddijk. Noorddijk heeft de laagste Borg score groen in de stad en eveneens het hoogste aantal meldingen over groen.

Riolering
Het aantal rioleringsmeldingen is gestegen met 19%. Een aantal kortdurende natte periodes, zoals de hevige regenval in juli 2010, zijn hier de oorzaak van (veel meldingen op één dag).

Openbare verlichting
Het aantal meldingen openbare verlichting 2010 is met 12% ten opzichte van 2009 gestegen. De langdurige en strenge vorstperiode van afgelopen winter, waardoor er lange tijd niet gegraven kon worden, heeft hier aan bijgedragen.

Verkeer en vervoer en verkeersvoorzieningen
De afdeling Verkeer en Vervoer is vanaf 2010 gaan registreren in Magic. Dit leidt tot een aanzienlijke toename van meldingen.

Wegen
Het aantal meldingen over Wegen kent ten opzichte van 2009 een stijging van 9%. Ook hier is veel wegenschade als gevolg van de langdurige en vorstperiode de oorzaak van de stijging.

5. Kwaliteitsniveau en doelstellingen 2011

Uit de schouwresultaten van de afgelopen jaren blijkt dat de onderhoudskwaliteit tot 2006 geleidelijk omhoog is gegaan. In 2006 werd gemiddeld stadsbreed het streefpercentage van 90 % (voldoet aan BORG) gehaald. Omdat in de jaren 1997 t/m 2006 de kwaliteit met het beschikbare budget geleidelijk is verhoogd, zijn wij ervan uit gegaan dat voor het vasthouden van die kwaliteit met een lager budget kan worden volstaan.
Met ingang van 2007 zijn de budgetten voor beheer in zijn totaliteit verlaagd met 3,7 miljoen euro. Met incidenteel beschikbaar gestelde middelen in de jaren daarna (2 miljoen per jaar) is deze verlaging deels gecompenseerd. De resterende verlaging (1,7 miljoen) is deels ingevuld met efficiencymaatregelen (0,7 miljoen) en is daarnaast vertaald in een beperkter programma voor het langcyclisch onderhoud aan wegen en groen.
Met dit per saldo 1,7 miljoen lagere budget hebben wij de afgelopen jaren ingezet op behoud van de onderhoudskwaliteit. Bij de behandeling van de begroting 2007 en daaropvolgende jaren werd deze ambitie om de bereikte onderhoudskwaliteit te behouden, ook door de raad uitgesproken.

Uit de BORG-schouwen van de jaren 2007 t/m 2009 blijkt dat er sprake is van een lichte daling (- 2 %) van de onderhoudskwaliteit ten opzichte van 2006. In 2010 heeft deze tendens zich niet doorgezet en is de score nagenoeg gelijk gebleven. Reden hiervoor is vooral dat wij inzetten op het kortcyclisch onderhoud, waardoor de daling van het kwaliteitsniveau niet direct zichtbaar wordt. In het langcyclisch onderhoud worden echter werkzaamheden uitgesteld. Dit zal de komende jaren van invloed zijn op de kwaliteit van de openbare ruimte. Hiernaast is voor 2011 besloten tot diverse bezuinigingen, waardoor minder geld beschikbaar is voor het beheer en onderhoud van de stad. Vooralsnog stellen wij voor het ambitieniveau BORG slechts op één punt aan te passen, namelijk een verlaging van het ambitieniveau voor het facet groen in de Binnenstad van 'zeer goed' naar 'goed'. Wij verwachten echter dat een verminderde inzet invloed zal hebben op de beeldkwaliteit. In de BORG-rapportage over 2011 komen we hier op terug.

Doelstellingen voor 2011
Op basis van de schouwresultaten zijn doelstellingen geformuleerd, om de zwakkere onderdelen te verbeteren. Stadsbreed gaat het om:

- Verbeteren ecologische schouw (instructie en kaart van de gebieden waar ecologie beoordeeld moet worden);
- Continueren aandacht voor straat- en parkmeubilair;
- Continueren van de extra aanpak onkruidbestrijding op de verharding.

Voorstel kwaliteitsniveau 2011
Voorgesteld wordt

1. het gewenste BORG-kwaliteitsniveau voor 2011 voor het facet groen in de Binnenstad vast te stellen op het niveau 'goed';
2. het gewenste BORG-kwaliteitsniveau voor 2011 voor de overige facetten gelijk te laten aan dat van 2010.

In bijlage 2 zijn de gewenste kwaliteitsniveaus per structuurelement in een matrix weergegeven.

Bijlage 1.

Beschrijving van de systematiek en onderdelen van BORG (Beheerplan Openbare Ruimte Groningen).

Borgsystematiek

BORG staat voor Beheerplan openbare ruimte Groningen. In dit beheerplan is vastgelegd met welke kwaliteit we de openbare ruimte van de stad willen onderhouden, hoe we dit toetsen en hoe we tot een onderhoudsprogramma komen. Hiervoor is een systeem ontwikkeld, de zogeheten BORG-systematiek.
De BORG-systematiek bevat twee belangrijke aspecten: het gewenste kwaliteitsniveau en de jaarlijkse schouw.

Procesmatig werkt dit als volgt:

Beheerplan Openbare Ruimte Groningen	BORG-Systematiek	1.	Het gewenste kwaliteitsniveau staat vast (raadsbesluit).
		2.	De werkelijkheid wordt hieraan getoetst door middel van een schouw; de zogeheten BORG-schouw.
	Opstellen en Uitvoeren Onderhouds-Programma	3.	De schouwresultaten worden naast het kwaliteitsniveau gelegd.
		4.	De schouwresultaten worden geanalyseerd en gerapporteerd.
		5.	De analyse wordt gebruikt bij de opstelling van de onderhoudsprogramma's voor het volgende jaar.
		6.	Het onderhoudsprogramma wordt uitgevoerd, inmiddels zijn we een jaar verder en wordt de volgende schouw uitgevoerd.

Deze notitie is de afronding van stap 4.

Kwaliteitsniveau

Sinds 2001 hanteert de gemeente Groningen een systematiek die inzichtelijk maakt welke kwaliteit in de openbare ruimte wordt nagestreefd. Om deze kwaliteit meetbaar te maken zijn er 4 verschillende kwaliteitsniveau's vastgesteld te weten: matig, voldoende, goed en zeer goed.
In de stad is er een grote verscheidenheid aan openbare ruimte. Zo zijn er trottoirs, groenvoorzieningen, speelplekken, verkeersborden, bruggen, etc. Al met al zijn er 21 onderdelen benoemd die ondergebracht zijn in 8 facetten.

Voorbeeld: de onderdelen rijbanen, trottoirs, en fietspaden vormen samen het facet verharding.

Ook op functies is er onderscheid te maken: woonwijken, winkelcentra, bedrijventerreinen etc. Er worden 6 functies onderscheiden.
De kwaliteit van de openbare ruimte is afhankelijk gemaakt van deze twee factoren; over wat voor element hebben we het en wat is de functie van het gebied?

voorbeelden:
- *de bruggen in de woonwijken worden op het niveau 'voldoende'onderhouden.*
- *de verharding in de binnenstad wordt op het niveau 'goed'onderhouden.*

Het gehele overzicht staat in bijlage 2. Deze matrix is in 2001 vastgesteld door de raad en daarna nog enkele keren als gevolg van bezuinigingen of amendementen in geringe mate gewijzigd.
Hiermee is een instrument ontstaan dat voor wat betreft de openbare ruimte:
- de kwaliteit eenduidig vastlegt;
- aangeeft welke kwaliteit de burgers waar mogen verwachten;
- (politieke) sturingsmogelijkheden geeft aan de kwaliteit.

Het kiezen voor een hogere kwaliteit brengt vanzelfsprekend ook hogere kosten met zich mee om deze keuze waar te maken.

BORG-schouw

Om te toetsen in hoeverre aan de kwaliteit wordt voldaan wordt er geschouwd. De bestaande kwaliteit wordt dan vergeleken met de kwaliteit die er volgens de afspraak zou moeten zijn, het vastgestelde kwaliteitsniveau.

Door het samenvoegen van alle waarnemingen van één facet binnen één stadsdeel kunnen we procentueel het resultaat laten zien. Dit kan natuurlijk ook voor de hele stad.

De BORG-schouw wordt grotendeels (ca 90 %) uitgevoerd door burgers van de stad. Na een (opfris)instructie wordt de schouw in ongeveer 70 % van alle wijken uitgevoerd. In het jaar daarna wordt opnieuw 70 % geschouwd waardoor een overlap ontstaat van ongeveer 20 %.
De resultaten worden gebruikt voor beleidsvorming en het onderhoudsprogramma van volgende jaren. Hierdoor neemt de invloed van de burger op de onderhoudstoestand van de stad toe, uiteraard binnen de kwalitatieve randvoorwaarden (kwaliteitsniveaus) die door de Raad zijn vastgesteld.

Tijdens de schouw wordt in de verschilende functionele gebieden van de stad (woonwijken, winkelcentra enz) beoordeeld welk onderhoudsniveau de verschillende facetten hebben. De resultaten daarvan worden vergeleken met het kwaliteitsniveau dat in die gebieden wordt nagestreefd.

Beheermatrix versie 2011	Hoofd structuur	Binnenstad		Woonwijken		Bedrijven terreinen	Stedelijke en bovenstedelijke voorzieningen	Grote groen- en recreatiegebieden	
	radialen, belangrijke ov-lijnen wijkontsluitings-wegen, hoofdfietsstructuren	voetgangers / winkelgebieden	overige	*ontmoetingsplaatsen* (wijk-, buurt-, winkel- en bejaardencentra, kerken, sporthallen, centrale speelv. en pleinen	overige	bedrijventerreinen, industrieterreinen en kantorenparken	Hoofdstation, RUG/Zernike, Gron. Museum, UMCG, Stadsschouwburg, Oosterpoort, Martinihal	stedelijke parken en recreatieve voorzieningen (De Held, St.gew.park Noorddijk, Dwarsdijksterbos	Noorderplantsoen
onderdeel									
Verharding									
Verlichting									
Straatmeubilair en bebording									
Groen									
Bomen									
Speelvoorzieningen									
Kunstwerken c.a.									
Schoonmaken c.a.									
Ecologie									

zeer goed — goed — voldoende — matig